

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування відділенні поліції № 4 (м. Заліщики)
Чортківського районного управління поліції Головного управління
Національної поліції в Тернопільській області
21.01.2026**

м. Тернопіль, 2026

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 21.01.2026 року групою НПМ здійснено відвідування відділення поліції № 4 (м. Заліщики) Чортківського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області.

Відвідування здійснювали члени групи НМП:

Біловус Людмила Романівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи);

Криницький Олександр Миколайович, представник Уповноваженого у Тернопільській області;

Сапужак Софія Михайлівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Трінька-Яворська Тетяна Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Коновалова Вікторія Віталіївна, представник громадської організації (регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини).

Відвідування проведено у присутності:

Барчук Юлії Олегівни, начальника чергової частини відділення поліції № 4 (м. Заліщики) Чортківського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області, капітана поліції;

Колцуняка Віталія Васильовича, начальника відділення поліції № 4 (м. Заліщики) Чортківського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області, підполковника поліції.

Попереднє відвідування даного підрозділу не здійснювалося.

Загальна інформація

Відділення поліції № 4 (м. Заліщики) Чортківського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області (далі – ВП, відділення поліції) знаходиться за адресою: вулиця Соломії Крушельницької 25, м. Заліщики, Чортківський район, Тернопільська область 48600 (фото 1).

На день відвідування особовий склад ВП налічував по штату – 51 посаду. Особовий склад становить 43 особи, з них атестованих – 39 осіб, вільний найм – 2 особи, прикомандировані 10 осіб, некомплект – 10.

При вході до ВП наявна вивіска з повною назвою установи, кнопка виклику чергового для осіб з інвалідністю.

Згідно з Журналом обліку доставлених, відвідувачів та запрошених на час відвідування у ВП осіб не перебувало.

У приміщенні відділення поліції встановлено скриньку для звернень громадян та інформаційні стенди, на яких також міститься інформація з переліком закладів охорони здоров'я у Тернопільській області, де впроваджено замісну терапію (фото 3).

У ВП функціонує система відеоспостереження, зокрема у кімнаті для затриманих, кімнаті для проведення слідчих (процесуальних) дій тощо. Термін зберігання записів з камер відеоспостереження складає 42 дні, що відповідає вимогам Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2018 № 1026.

Службові особи ВП забезпечують інформування про затримання особи орган (установу), уповноважений надавати безоплатну правничу допомогу, фіксуючи час повідомлення та дані посадової особи, яка його отримала, у журналі інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги затриманим.

Окрім того, працівники ВП вживають заходи щодо належного щоквартального інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги.

З метою реалізації основних функцій Національної поліції України у сфері забезпечення прав і свобод людини та громадянина у ВП призначено відповідальних осіб за перебування та забезпечення дотримання прав затриманих.

У посадових інструкціях працівників відділення поліції передбачені положення про заборону катувань відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

У черговій частині ВП наявна аптечка для надання домедичної допомоги, наповнена лікарськими засобами з актуальним строком придатності (фото 4).

Відповідно до Журналу реєстрації надання медичної допомоги особам, які перебувають в органі (підрозділі) поліції ВП, протягом 2025 року медичну допомогу отримало 9 осіб.

У відділенні поліції наявні: кімната для прийому громадян (фото 5); кімната для проведення слідчих дій (фото 6); «зелена кімната», призначена для роботи з неповнолітніми (фото 7, 8) та кімната для затриманих (фото 2) (далі – КЗ).

Відповідно до Журналу обліку осіб, яких поміщено до кімнати для затриманих, протягом 2025 року особи до КЗ не поміщалися.

Під час огляду групою НПМ приміщень сторонніх та примусово утримуваних осіб, а також предметів, що можуть бути застосовані для катування чи психологічного тиску, не виявлено.

Підвальне приміщення ВП облаштоване під сховище (протирадіаційне укриття) № 73031, яке забезпечує можливість безпечного перебування населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів (фото 9, 10).

Варто відзначити, що на день відвідування у будівлі ВП тривали ремонтні роботи з метою облаштування службових приміщень

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 12 Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права, стаття 13 Європейської соціальної хартії, стаття 49 Конституції України, статті 18, 23 Закону України «Про Національну поліцію»).

1. Відповідно до пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» визначено, що поліція відповідно до покладених на неї завдань вживає всіх можливих заходів для надання домедичної допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я.

29 працівників ВП пройшли тренінги з надання домедичної допомоги та отримали відповідні сертифікати. Проте, у порушення положень частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, не всі працівники ВП пройшли підготовку щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги та отримали відповідні сертифікати.

Порушення прав осіб з інвалідністю (Конвенція про права осіб з інвалідністю, стаття 21 Конституції України).

2. Відповідно до вимог Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування об'єктом.

Під час відвідування групою НПМ встановлено, що у порушення вимог пункту 6.1.8 ДБН «Інклюзивність» у відділенні не забезпечено доступність для маломобільних груп населення: пандус, який веде до чергової частини, не

відповідає нормативним вимогам та є непридатним для самостійного користування маломобільними особами (фото 11, 12).

3. У порушення вимог пункту 8.3.1 ДБН Інклюзивність, у ВП не встановлено жодних пристосувань для осіб з порушеннями зору, зокрема: відсутні тактильні покажники, інформаційні таблички зі шрифтом Брайля; не передбачено поручнів або вказівників із рельєфним покриттям; відсутні тактильні елементи доступності, які мають забезпечувати самостійне орієнтування осіб з порушеннями зору.

4. У порушення пунктів 6.12, 6.13 та 6.14 ДБН Інклюзивність у ВП відсутній санвузол, адаптований для потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення вказаної категорії, хоча його наявність є обов'язковою.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

5. Попри вимоги пункту 12 Розділу I Додатку 2 (Перелік приміщень і устаткування чергової служби органу (підрозділу) поліції, закладу освіти та поліцейських первинної комунікації фронт-офісів) до Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440, у відділенні поліції відсутня кімната для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками. У зв'язку з чим такі побачення проводяться у кімнаті для проведення слідчих дій.

Відсутність такої кімнати унеможливорює проведення конфіденційних побачень та позбавляє затриману особу права на конфіденційне спілкування із захисником, а також після першого допиту мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості. Європейський комітет у 21-ій Загальній доповіді [СРТ/Inf (2011) 28] наголошує на питанні доступу до адвоката під час тримання в підрозділі поліції та на необхідності проведення зустрічі адвоката із затриманою особою у приватному порядку, віч-на-віч для того, щоб затримана особа відкрито говорила яким чином з нею поводяться. Європейський комітет не вбачає жодної необхідності відступати від принципу конфіденційності зустрічей між адвокатом і зацікавленою особою.

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України, стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини).

6. У порушення Правил пожежної безпеки, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417, ВП не обладнано автоматичною пожежною сигналізацією та не забезпечено достатньою кількістю вогнегасників. Зі слів працівника ВП некомплект вогнегасників складає 50 шт.

Інші порушення.

7. Кожна людина має невід'ємне право на життя. В контексті захисту права на життя осіб, які перебувають в місцях несвободи в умовах дії воєнного стану, на державу покладаються додаткові обов'язки. Зокрема, вжиття заходів до своєчасної евакуації утримуваних осіб в безпечні місця у випадку наближення лінії фронту до місця несвободи, а також створення умов для захисту утримуваних від дальніх засобів ураження (ракет, ударних безпілотних літальних апаратів тощо), шляхом обладнання/побудови захисних споруд, придатних для мінімального тимчасового укриття утримуваних осіб та персоналу у випадку оголошення сигналу повітряної тривоги, а також забезпечення своєчасного укриття у цих спорудах утримуваних осіб та персоналу.

Під час відвідування групою НПМ встановлено, що відділення поліції обладнане захисною спорудою цивільного захисту (протирадіаційне укриття № 73031), про що наявний Акт обстеження об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту № 928 від 13.11.2025 року. За результатом загального висновку про стан готовності захисної споруди, дане укриття оцінюється як обмежено готове до використання за призначенням. Крім того, у порушення пункту 2 глави I розділу IV Вимог щодо утримання, облаштування та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України 09.07.2018 року № 579 з Додатками, в укритті не забезпечено доступ до питної води, а наявна аптечка неуккомплектована відповідно до Додатку 21 та містить лікарські засоби із закінченим терміном придатності.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Головному управлінню Національної поліції в Тернопільській області, Відділенню поліції № 4 (м. Заліщики) Чортківського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області відповідно до їх компетенцій:

1. Організувати належний розгляд даних рекомендацій. Забезпечити дієвий контроль за станом усунення зазначених порушень прав людини, а також причин і умов що їм сприяють.

2. Організувати навчання для працівників відділення поліції з питань надання домедичної допомоги з подальшою видачою відповідних посвідчень або сертифікатів.

3. Створити належні умови для вільного доступу та пересування в ВП особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення.

4. Вжити заходів щодо облаштування у приміщенні відділення поліції кімнати для конфіденційного спілкування затриманих осіб із захисниками.

5. Обладнати ВП автоматичною пожежною сигналізацією та забезпечити необхідною кількістю вогнегасників.

6. Вжити заходів щодо приведення захисної споруди у готовність до використання за призначенням. Забезпечити в укритті доступ до питної води,

провести ревізію та доукомплектування аптечки відповідно до переліку лікарських засобів та медичних виробів для укомплектування запасів медичного майна у захисних спорудах цивільного захисту, спорудах подвійного призначення.

Додаток: фототаблиця на 3 арк.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Людмила БІЛОВУС

Фототаблиця до звіту

Фото 1

Фото 2

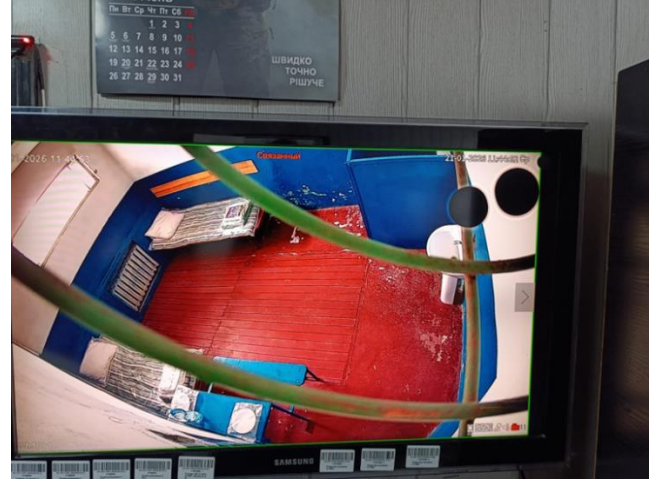

Фото 3

Фото 4

Фото 5

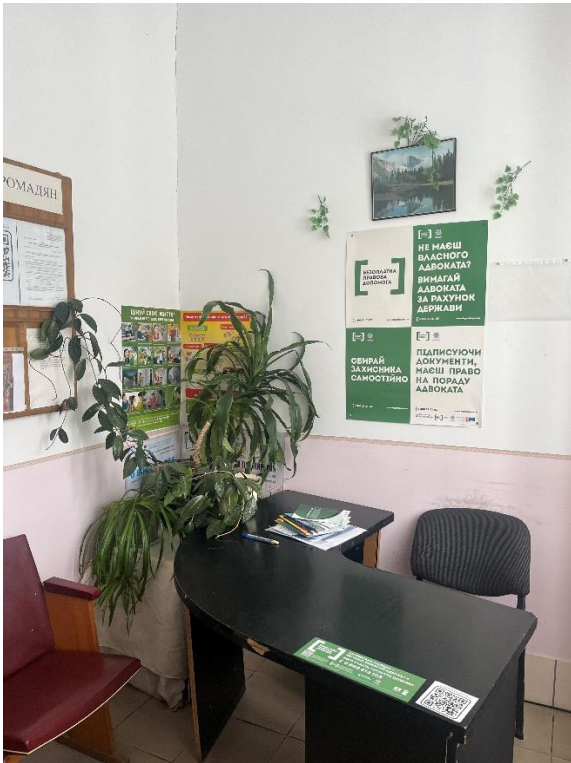

Фото 6

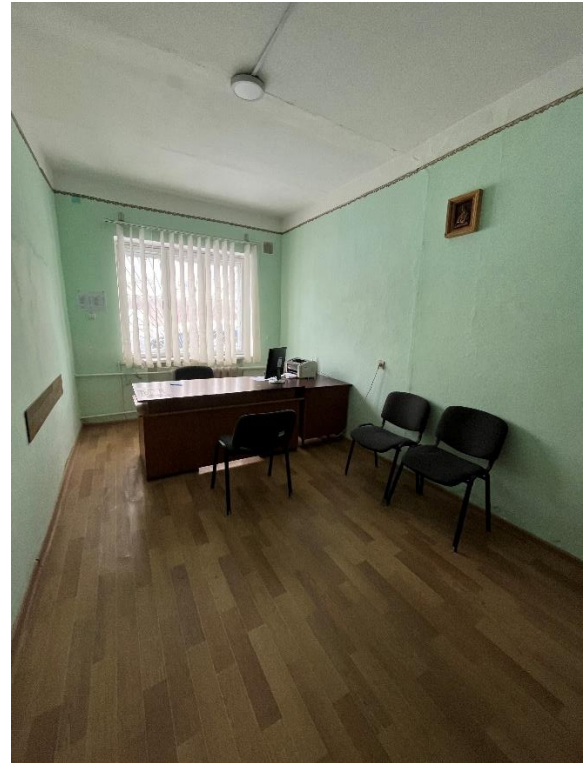

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

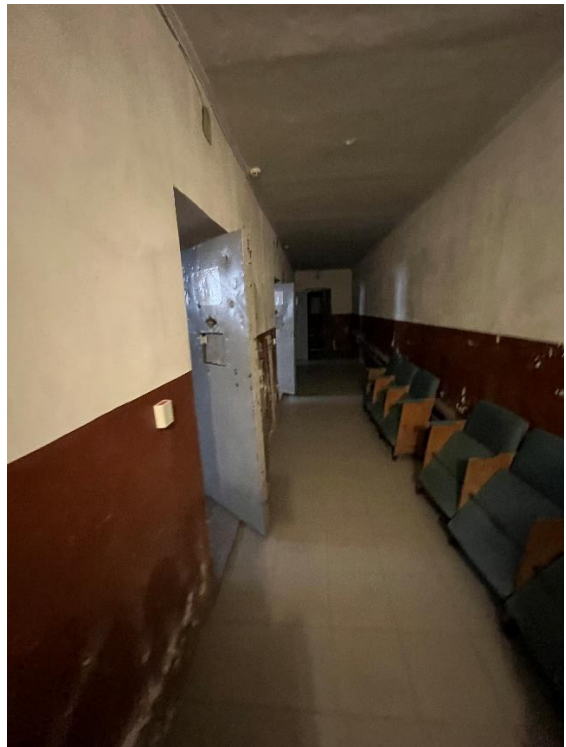

Фото 11

Фото 12

